Bezoekadres
Mien Ruysweg 1
9408 KA Assen

Postadres
Postbus 144
9400 AC Assen

T 0592 - 30 63 00
F 0592 - 31 42 48
E info@ggddrenthe.nl
I www.ggddrenthe.nl

Retouradres: Postbus 144, 9400 AC Assen

Aan de Colleges B & W van de Drentse gemeentes

Datum	20 december 2023
Ons kenmerk	U230270/GM/SdJ/RW
uw kenmerk	
Behandeld door	Gerlof Meijer/Sjoerd de Jong
Onderwerp	Ontwikkelingen en beleidsprioriteiten 2025

Geacht College,

Conform de werkwijze zoals afgesproken in het document ‘Samen werken voor Drenthe’ ontvangt u deze brief waarin wij alvast vooruitblikken op ontwikkelingen en beleidsprioriteiten voor de begroting 2025. Dit dient als hulpmiddel voor het gesprek in uw college en de voorjaarsbijeenkomsten met de raden die in januari/februari worden gepland om kaders mee te geven voor onze begroting 2025.

Voortzetting ingezette beleid
Ook in 2025 verwachten wij samen met u verder te werken aan de uitvoering van de voor de bestuursperiode 2022 - 2026 geformuleerde speerpunten in het kader van de nieuwe visie en strategische agenda van GGD Drenthe. Deze speerpunten betreffen versterking van de publieke gezondheid, preventie en gezondheidsbevordering, bescherming tegen infectieziekten, transformatie van de jeugdgezondheidszorg, implementatie ‘geweld hoort nergens thuis’, datagestuurd werken en veiligheid van informatievoorziening en privacy.

Hieronder gaan wij hier nader op in.

Versterken publieke gezondheid/preventie en gezondheidsbevordering
Onze inzet is onze rol als kennis- en adviespartner op gebied van publieke gezondheid verder te versterken om gemeenten hierin optimaal van dienst te kunnen zijn in hun beleid. In 2023 heeft deze ambitie vooral in het teken gestaan van ondersteuning bij de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Wij zijn nauw betrokken geweest bij totstandkoming van het Regiobeeld. De komende tijd zetten wij deze betrokkenheid samen met gemeenten en andere netwerkpartners voort bij de realisatie en uitvoering van het Regioplan, dat op basis van het Regiobeeld wordt opgesteld. Daarbij hebben wij een trekkersrol bij het onderdeel mentale gezondheid en het onderdeel leefstijl. Ook op andere onderdelen zullen wij onze kennis en kunde waar dit gewenst is toevoegen.
In het kader van de middelen die via een Specifieke Uitkering (SPUK) voor de uitvoering van GALA beschikbaar zijn gesteld zijn wij in staat onze kennis- en adviesrol nog verder te versterken. In 2024 gaan wij onder de vlag van het programma ‘Gezondheid en Leven’ alle inhoudelijke adviesfuncties binnen GGD Drenthe bundelen. Hiermee beogen wij ons op een

meer geüniformeerde en eenduidige manier te presenteren richting gemeenten in afstemming en advisering.

Gezonde leefomgeving
Het inzicht dat de leefomgeving een steeds bepalender factor wordt in de gezondheid van mensen neemt hand over hand toe. Wij zien dit bijvoorbeeld terug in vraagstukken rondom PFAS, landbouwgif, windenergie, klimaatverandering, drugsafval etc.
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 krijgen de gemeenten een grotere verantwoordelijkheid ten aanzien van deze vraagstukken. Vanwege de Omgevingswet breidt de wettelijke adviestaak van de GGD zich verder uit in het fysieke domein.
Een gezonde leefomgeving en de maatschappelijke waarde 'positieve gezondheid' is voor beleidsmakers en vergunningverleners in het fysiek domein een nieuw kennisgebied. Team Milieu en Gezondheid van de GGD heeft expertise binnen dit kennisgebied. In dit perspectief zien wij in 2023 het aantal adviesaanvragen vanuit de gemeenten sterk toenemen. Deze zijn in dit jaar meer dan verdubbeld. Wij verwachten dat deze trend zich doorzet.

Bij de besluitvorming over de begroting van 2023 heeft u aangegeven advisering omtrent vraagstukken met betrekking tot een gezonde leefomgeving additioneel te willen afnemen. Dit ook in het licht van de toen bestaande onduidelijkheid over het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet. Echter, vanwege het additionele karakter van de advisering hieromtrent ontstaat er door de groei van het aantal adviesaanvragen een toenemende spanning tussen vraag en aanbod. Wij geven de gemeenten daarom in overweging op zij hun keuze voor additionele advisering op het gebied van gezonde leefomgeving willen herzien en over willen gaan naar een meer structurele invulling hiervan. Tijdens de voorjaarsoverleggen gaan wij graag het gesprek met u hierover aan.

Bescherming tegen infectieziekten
Wij werken binnen landelijke kaders aan de verdere versteking van de pandemische paraatheid. Een en ander hangt nauw samen met de ontwikkeling van de Landelijke Functionaliteit Infectieziekenbestrijding (LFI). Ten behoeve van een zo efficiënt en klantvriendelijk mogelijke uitvoering van alle vormen van vaccinatie zijn wij voornemens deze te bundelen in een (virtuele) vaccinatievoorziening. De bedoeling is binnen elke gemeente vaccinaties vanuit één plek aan te kunnen bieden.
Vanwege de vele ontwikkelingen op het gebied van infectieziektebestrijding en de schaarste aan het aantal artsen infectieziektebestrijding zal de samenwerking op dit gebied met de GGD-en van Groningen en Friesland verder worden geïntensiveerd.

Transformatie Jeugdgezondheidszorg
Wij verwachten de ingezette transformatie van onze Jeugdgezondheidszorg in 2025 te kunnen afronden en bestendigen. Hierdoor zal de dienstverlening meer klantgericht, meer risicogestuurd, maar ook efficiënter zijn ingericht.

Implementatie Meerjarenplan Veilig Thuis Drenthe (VTD)
VTD maakt in het kader van het programma 'Geweld hoort nergens thuis' een transformatie door die is gericht op een meer integrale aanpak van het voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel is hierbij te komen tot nul slachtoffers. In deze aanpak komt het accent meer te liggen bij het lokale veld binnen de gemeenten en fungeert VTD steeds meer als expertise- en adviespartner binnen de keten. De afgelopen jaren is een aantal pilots uitgevoerd om deze werkwijze te verkennen. Evaluatie van deze pilots heeft aangetoond dat een meer integrale benadering van problematiek op het gebied van huiselijk geweld in

samenwerking tussen VTD en het voorliggend veld mogelijk is. Op basis van deze positieve resultaten is een meerjarenplan voor de verdere transformatie van VTD tot kennis en adviespartner in het netwerk van zorg- en veiligheid uitgewerkt en bestuurlijk vastgesteld in ABO-Jeugd en in het Algemeen Bestuur van GGD Drenthe. De uitvoering van dit meerjarenplan zal de komende jaren centraal staan binnen VTD.

Governance Zorg en Veiligheid
In het kader van de bestuurlijke opdracht naar de transformatie van VTD naar een kennis- en adviescentrum in het netwerk van zorg en veiligheid is ook door de besturen van de GGD en de VRD gevraagd een advies uit te brengen ten aanzien van een meer eenduidige governancestructuur op het gebied van zorg en veiligheid. Aanleiding tot de opdracht zoals deze door beide besturen is geformuleerd was de constatering dat de huidige governance op het domein van zorg en veiligheid diffuus en versnipperd is. Deze is verspreid over diverse bestuurlijke tafels waarin integrale besluitvorming over inhoud en financiën vaak niet goed mogelijk is. Hierdoor verloopt de aansturing en besluitvorming traag, terwijl de uitdagingen op het terrein van zorg en veiligheid groot zijn. Een heroriëntatie naar een meer eenduidige governancestructuur werd en wordt noodzakelijk geacht. Daarbij is aangegeven dat hierin ook een andere, meer passende, inbedding van het Zorg en Veiligheidshuis Drenthe een plek zou moeten krijgen.

Het advies over een meer integrale governancestructuur is eind 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan de algemeen besturen van GGD en VRD. Beide besturen hebben ingestemd met de in het advies geschetste hoofdlijnen van de nieuwe governancestructuur. Dit zal in 2024 nader worden uitgewerkt in een plan van aanpak. Een en ander zal leiden tot een ingrijpende wijziging van de gemeenschappelijke regeling van GGD Drenthe dat naar verwachting de komende jaren zijn beslag zal krijgen. De gemeenten zullen hieromtrent in een separaat traject nader worden geïnformeerd.

Data- en informatiegestuurd werken raakt de hele GGD
Informatie- en datagestuurd werken is niet meer weg te denken uit de diverse processen bij de GGD. Dit neemt een grote vlucht, waarbij een robuuste informatiepositie van essentieel belang is om goed te kunnen adviseren en tijdig te kunnen reageren op ontwikkelingen. Een deel van die robuustheid wordt gevonden in de nauwe samenwerking op dit gebied met de VRD. De rol van informatiegestuurd werken komt bijvoorbeeld tot uitdrukking bij de advisering in het kader van GALA/SPUk, de uitvoering van gezondheidsmonitors en in JGZ-rapportages richting scholen. Ook is in dit verband relevant dat GGD Drenthe de trekker is in de datawerkplaats mentale gezondheid, waarin op het gebied van data wordt samengewerkt met diverse veldpartijen. Deze ontwikkelingen zetten wij de komende jaren door.

Tenslotte kan de bedrijfsvoering niet meer zonder informatie en data om de GGD - organisatie efficiënt en effectief te laten draaien. De noodzaak voor het waarborgen van informatieveiligheid en privacy in al deze processen blijft onverminderd aanwezig.

Nieuwe vormen van samenwerken ontdekken
De GGD ziet als netwerkpartner belangrijke kansen in uitwisseling van kennis en expertise met de VRD, gemeenten en ketenpartners. Gezien de krapte op de arbeidsmarkt zoekt de GGD naar innovatieve samenwerkingsoplossingen die een bijdrage kunnen leveren aan het oplossen van personele schaarste.
De samenwerking met de VRD zal verder versterkt worden en geeft beide organisaties meer mogelijkheden om de weerbaarheid en efficiëntie van beide organisaties te vergroten. Om

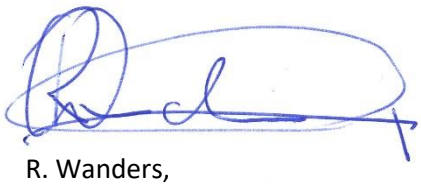
dit op organisatieniveau goed te kunnen doen, is een bestuurlijk commitment tussen VRD en GGD noodzakelijk. De beide directeuren van de GGD en de VRD zullen dit thema nader gaan verkennen.

Vervolg

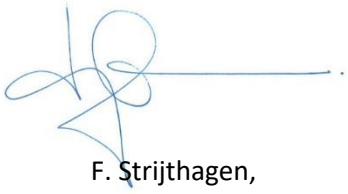
Met de gemeenteraden worden in februari raadsinformatiebijeenkomsten gepland om de inhoudelijke ontwikkelingen toe te lichten en eventuele kaders op te halen. Hierbij willen wij ook graag nader ingaan op hetgeen wij tot nu toe reeds hebben gerealiseerd, mede dankzij de extra middelen die de gemeenten ten behoeve van onze speerpunten beschikbaar hebben gesteld.

In het eerste kwartaal van 2024 stelt de GGD de ontwerpbegroting 2025 op en vast.
De ontwerpbegroting wordt begin april 2024 aangeboden aan de raden voor zienswijzen. In het voorjaar organiseren we voor gemeenteraden informatiebijeenkomsten (zomermarkten) om de financiële kant van de begroting nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

R. Wanders,
Voorzitter

F. Strijthagen,
Secretaris a.i.